

Ο Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου στην Ελλάδα και την ΕΕ-27 (2000–2025)

Παρά τη μερική ανάκαμψη μετά το 2020, οι επενδύσεις (παγίου κεφαλαίου) παραμένουν 4,4 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ-27. Στον κλάδο των κατοικιών, των λοιπών κατασκευών και της πνευματικής ιδιοκτησίας συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος του χάσματος.

Βασικά Συμπεράσματα:

- Οι επενδύσεις έφτασαν στο 16,88% του ΑΕΠ το 2025, αλλά παραμένουν 4,4 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ-27 (21,32%) και 8,7 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από το προ-κρίσης ανώτατο σημείο της Ελλάδας (25,53% το 2007).
- Για το 2024, το χάσμα από την ΕΕ-27 συγκεντρώνεται σε τρεις κλάδους: κατοικίες (Ελλάδα 2,56% έναντι ΕΕ 5,09%), λοιπές κατασκευές (3,98% έναντι 5,57%) και πνευματική ιδιοκτησία (2,80% έναντι 4,14%).
- Οι δημόσιες επενδύσεις της Ελλάδας (3,71% του ΑΕΠ το 2024) είναι σχεδόν ίσες με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (3,68%). Το πρόβλημα δεν φαίνεται να βρίσκεται στις κρατικές δαπάνες αλλά στις ιδιωτικές επενδύσεις, ιδίως στις επιχειρηματικές, δηλαδή αυτές που γίνονται από επιχειρήσεις και όχι νοικοκυριά (8,48% έναντι 12,69% του ΑΕΠ).
- Στον τομέα Πληροφορική, Επικοινωνίες και Ενημέρωση (ICT) η Ελλάδα επενδύει υπερδιπλάσια του ευρωπαϊκού μέσου όρου (1,51% vs 0,70% του ΑΕΠ το 2024).

ⁱ Πρόεδρος ΚΕΦΙΜ

ⁱⁱ Βοηθός Ερευνητής ΚΕΦΙΜ

Εισαγωγή: Ο Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου (ΑΣΠΚ) ως δείκτης επενδύσεων

Οι επενδύσεις, τόσο στην ευρωπαϊκή όσο και στην ελληνική οικονομία, αποτελούν βασικό πυλώνα της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, καθώς ενισχύουν την παραγωγική δυναμικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Στη μακροοικονομική ανάλυση, το βασικό μέγεθος που χρησιμοποιείται για την αποτύπωση των επενδύσεων είναι ο Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου (ΑΣΠΚ), ο οποίος καταγράφει τις επενδύσεις σε πάγια στοιχεία, όπως κτίρια, υποδομές, μηχανολογικό εξοπλισμό και λοιπά παραγωγικά περιουσιακά στοιχεία.

Η πορεία του ΑΣΠΚ αποτυπώνει τη συσσώρευση παραγωγικού κεφαλαίου της οικονομίας και αποτελεί κλειδί για την κατανόηση της μακροπρόθεσμης δυναμικής εισοδημάτων, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας. Στην παρούσα ανάλυση εξετάζεται η εξέλιξη του ελληνικού ΑΣΠΚ ως ποσοστό του ΑΕΠ από το 2000 έως το 2025 και συγκρίνεται διαχρονικά με τον μέσο όρο της ΕΕ-27, ώστε να εντοπιστούν οι κατηγορίες όπου η Ελλάδα υπολείπεται

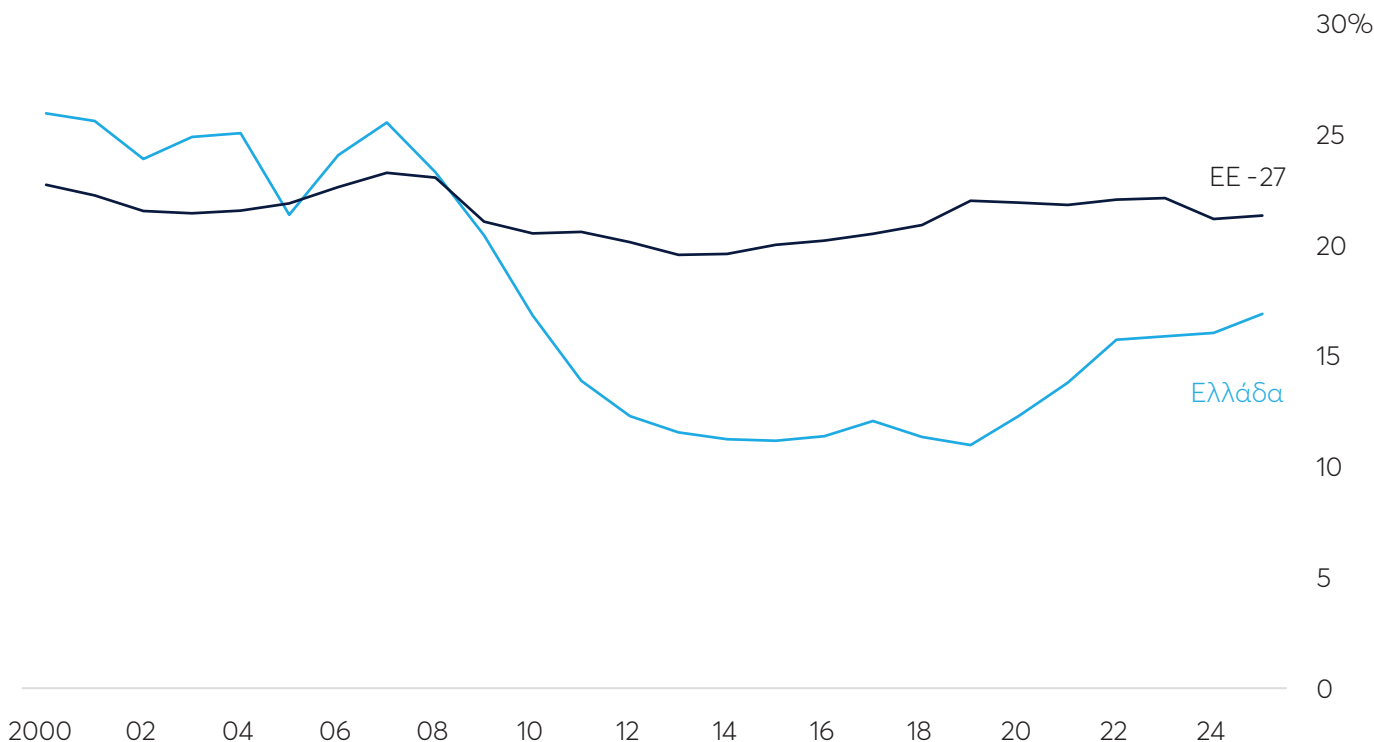
και αυτές όπου είναι ισοδύναμη ή πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

1. Η Εξέλιξη του Συνολικού ΑΣΠΚ ως % του ΑΕΠ

Όπως φαίνεται και στο Γράφημα 1, ο ΑΣΠΚ ως ποσοστό του ΑΕΠ ξεκινά το 2000 στο 25,94%, συνεχίζει στα ίδια επίπεδα έως και το 2007 στο 25,53%, ενώ στη συνέχεια καταγράφει μία από τις βαθύτερες πτώσεις στην πρόσφατη ευρωπαϊκή ιστορία, φτάνοντας στο 10,97% το 2019, χάνοντας περίπου 14,5 ποσοστιαίες μονάδες σε δώδεκα χρόνια. Από το 2020 και μετά καταγράφεται σταδιακή ανάκαμψη, με τον δείκτη να ανέρχεται στο 16,04% το 2024 και 16,88% το 2025.

Αντιθέτως, ο ευρωπαϊκός μέσος όρος παραμένει σχετικά σταθερός σε όλη την περίοδο. Στο 2000 βρίσκεται στο 22,71%, ανεβαίνει ήπια στο 23,26% το 2007, υποχωρεί στο 19,55% το 2013 και επανέρχεται στο 21,32% το 2025. Η μεταβλητότητα του ευρωπαϊκού δείκτη παραμένει σε εύρος περίπου 4 ποσοστιαίων μονάδων σε όλη την περίοδο, ενώ ο ελληνικός μετακινήθηκε σε εύρος 14,5 ποσοστιαίων μονάδων.

Γράφημα 1. Συνολικός ΑΣΠΚ ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_gdp\)](#).

2. Δημόσιες, Επιχειρηματικές και Επενδύσεις Νοικοκυριών

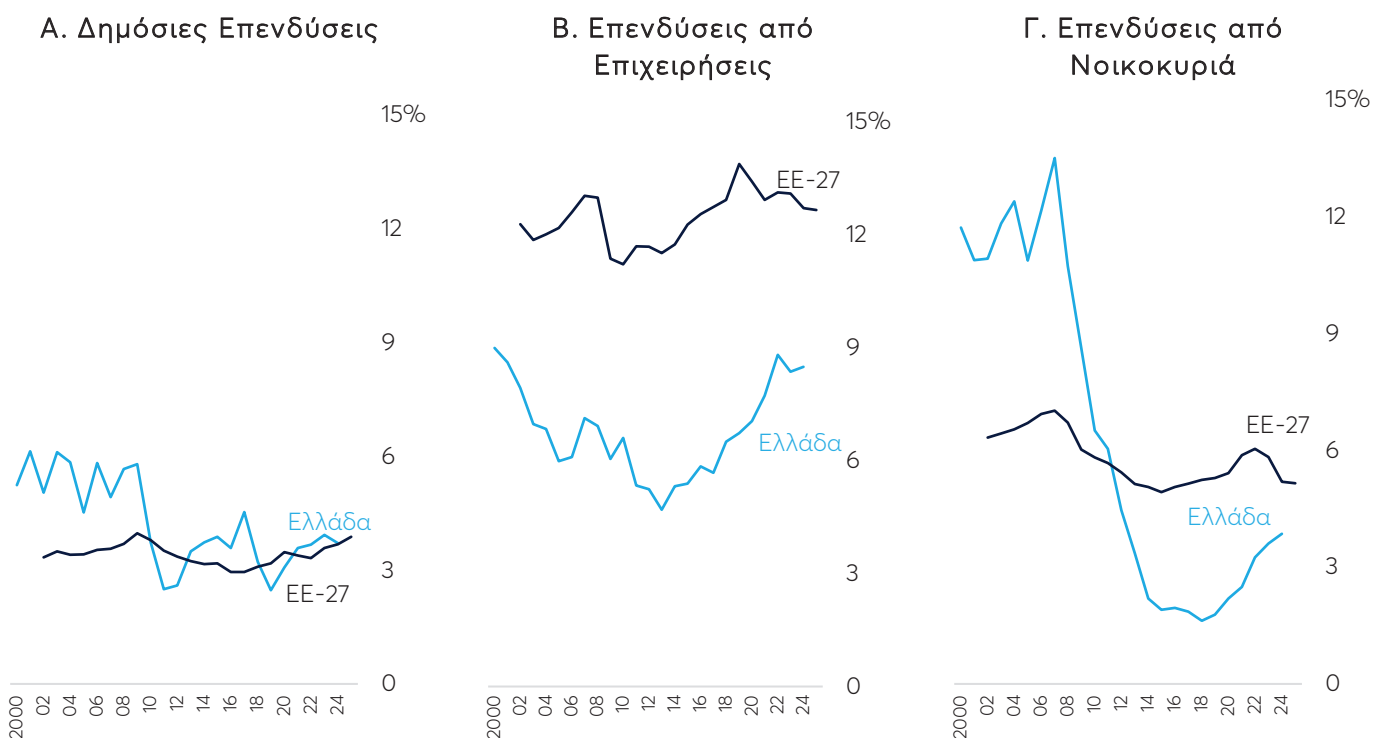
Η ανάλυση κατά θεσμικό τομέα που επιχειρείται στο Γράφημα 2 αποκαλύπτει ότι το πρόβλημα της Ελλάδας δεν είναι οι κρατικές δαπάνες αλλά οι ιδιωτικές επενδύσεις. Όπως δείχνει το Γράφημα 2Α, το 2024 οι δημόσιες επενδύσεις στην Ελλάδα αντιστοιχούν στο 3,71% του ΑΕΠ, πρακτικά ίδιες με τον μέσο όρο της ΕΕ-27 (3,68%). Σε ολόκληρη την περίοδο 2010-2024, οι ελληνικές δημόσιες επενδύσεις κινήθηκαν σε εύρος 2,5%-6,1% του ΑΕΠ, με μέσο όρο κοντά στο ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αντιθέτως, οι επιχειρηματικές επενδύσεις (Γράφημα 2Β) είναι σταθερά χαμηλότερες. Το 2024 η Ελλάδα βρίσκεται στο 8,48% του ΑΕΠ έναντι 12,69% στην

ΕΕ-27, διαφορά 4,21 ποσοστιαίες μονάδες. Σημαντικό είναι ότι το χάσμα προϋπήρχε της κρίσης: ακόμα και το 2002 η Ελλάδα είχε μόλις 7,92% επιχειρηματικές επενδύσεις έναντι 12,26% στην ΕΕ. Πρόκειται δηλαδή για διαρθρωτικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας, όχι αμιγώς κυκλικό αποτέλεσμα της κρίσης χρέους.

Στις επενδύσεις των νοικοκυριών όπου περιλαμβάνουν κυρίως κατοικίες (Γράφημα 2Γ), η Ελλάδα ήταν παραδοσιακά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το 2007 έφτασε στο 13,49% του ΑΕΠ έναντι 7,01% στην ΕΕ. Μετά την κρίση, η κατάρρευση ήταν ολική, καθώς το 2018 έπεσε στο 1,62% του ΑΕΠ. Παρά την ανάκαμψη στο 3,85% το 2024, παραμένει 1,34 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (5,19%).

Γράφημα 2. Επενδύσεις από το Δημόσιο, από Νοικοκυριά και από Επιχειρήσεις ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2024.

Πηγή: [Eurostat \(sdg_08_11\)](#)

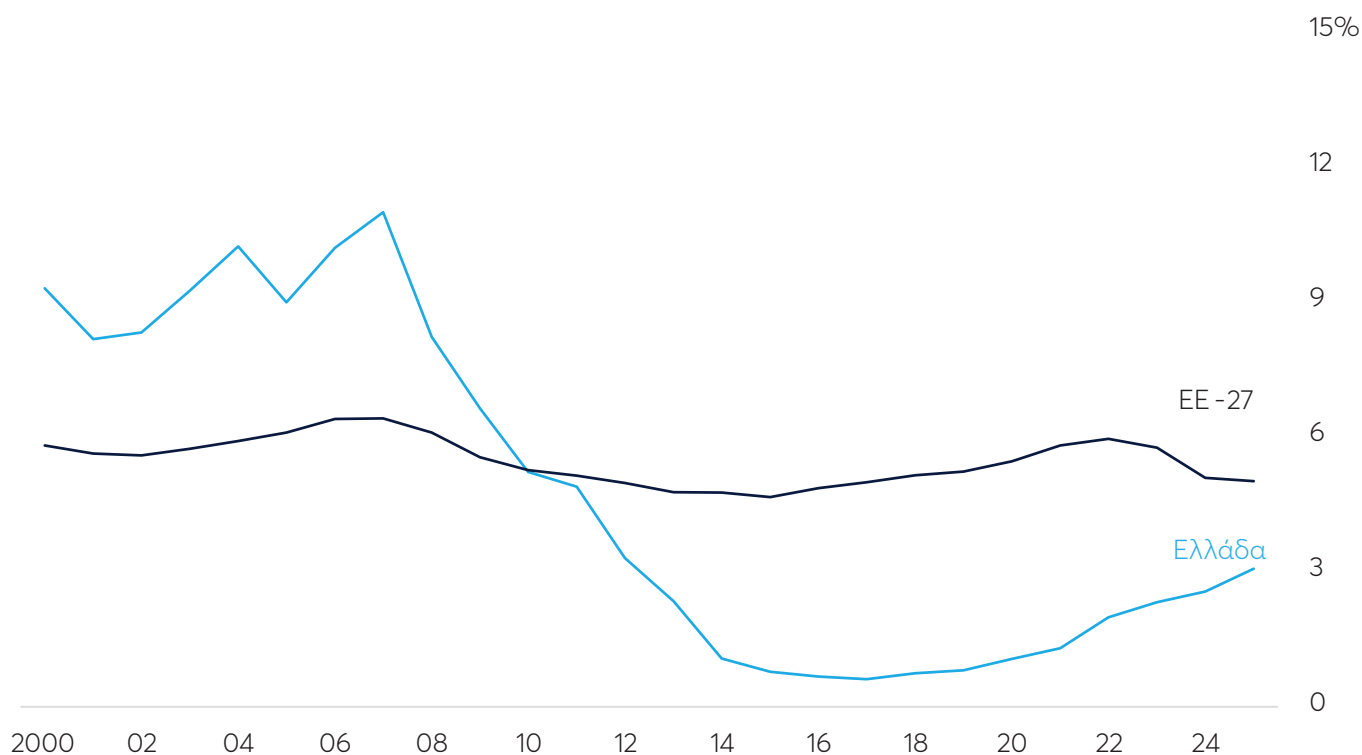
3. Επενδύσεις σε Κατοικίες

Οι ελληνικές επενδύσεις σε κατοικίες αντιστοιχούσαν στο 9,30% του ΑΕΠ το 2000 και κορυφώθηκαν στο 10,99% το 2007, σε επίπεδα 1,7 φορές υψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (6,41%) όπως φαίνεται στο Γράφημα 3. Μετά το 2007, η ελληνική κατοικία υπέστη την πιο βαθιά κατάρρευση οποιασδήποτε κατηγορίας ΑΣΠΚ: μειώθηκε στο 0,61% του ΑΕΠ το 2017 — μείωση πάνω από

94%.

Η ανάκαμψη που ακολούθησε είναι σταδιακή: 2,56% το 2024 και 3,07% το 2025. Παραμένει όμως 2,53 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (5,09% το 2024). Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος κινείται σε σχετικά σταθερό εύρος 4,7%-6,4% του ΑΕΠ σε όλη την περίοδο, ενώ ο ελληνικός μετακινήθηκε σε εύρος 0,6%-11%.

Γράφημα 3. Επενδύσεις σε κατοικίες ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

Πηγή: [Eurostat](#)

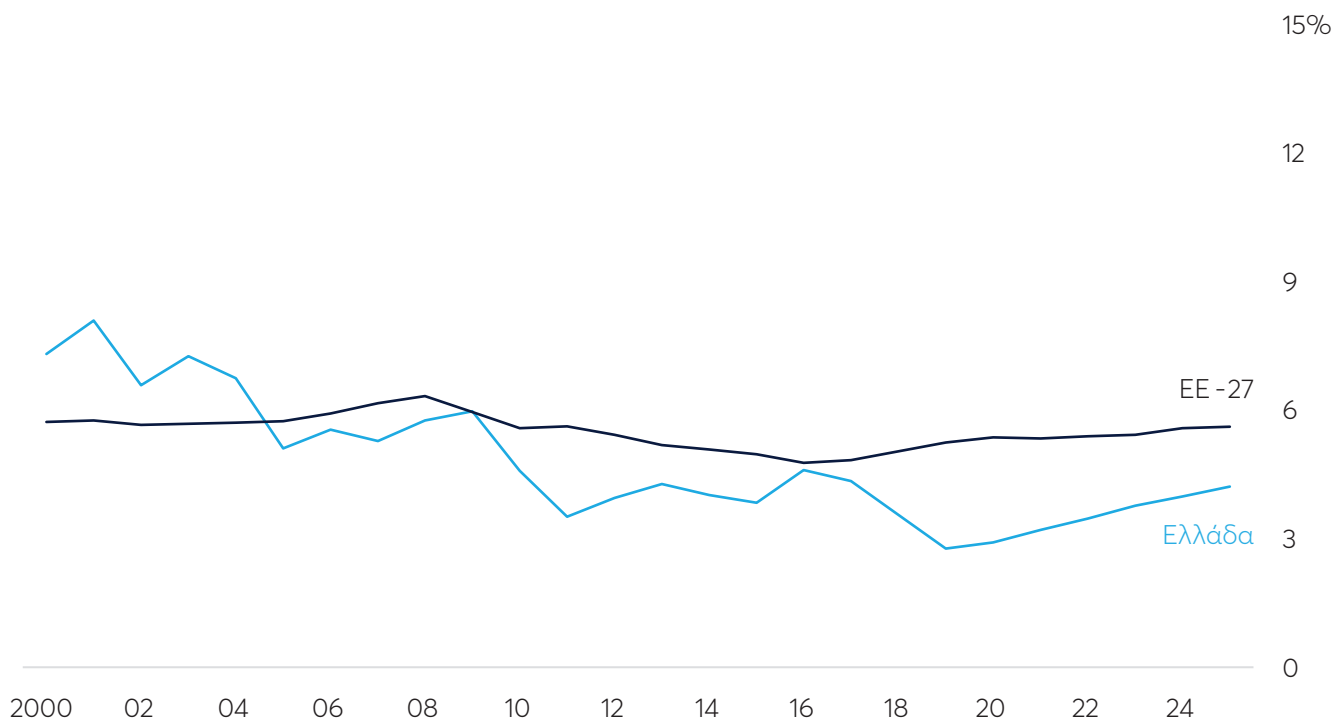
4. Επενδύσεις σε Λοιπές Κατασκευές

Οι λοιπές κατασκευές (πέραν των κατοικιών) ακολούθησαν διαφορετική πορεία. Ο ελληνικός δείκτης κορυφώθηκε στο 2001 (8,09%) και κατά την κρίση χρέους κατέρρευσε στο 2,77% το 2019. Μετά το 2021 ανακάμπτει σταδιακά, φτάνοντας στο 4,21% του ΑΕΠ

το 2025. Παραμένει όμως 1,4 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (5,61% το 2025) σύμφωνα με το Γράφημα 4.

Σε αντίθεση με την κατοικία, ο ευρωπαϊκός μέσος όρος στις λοιπές κατασκευές παρουσιάζει ελαφρώς ανοδική τάση τα τελευταία χρόνια (από 4,77% το 2016 σε 5,61% το 2025) — πιθανώς λόγω αυξημένων ευρωπαϊκών επενδύσεων σε υποδομές.

Γράφημα 4. Επενδύσεις σε λοιπές κατασκευές ως % του ΑΕΠ — Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

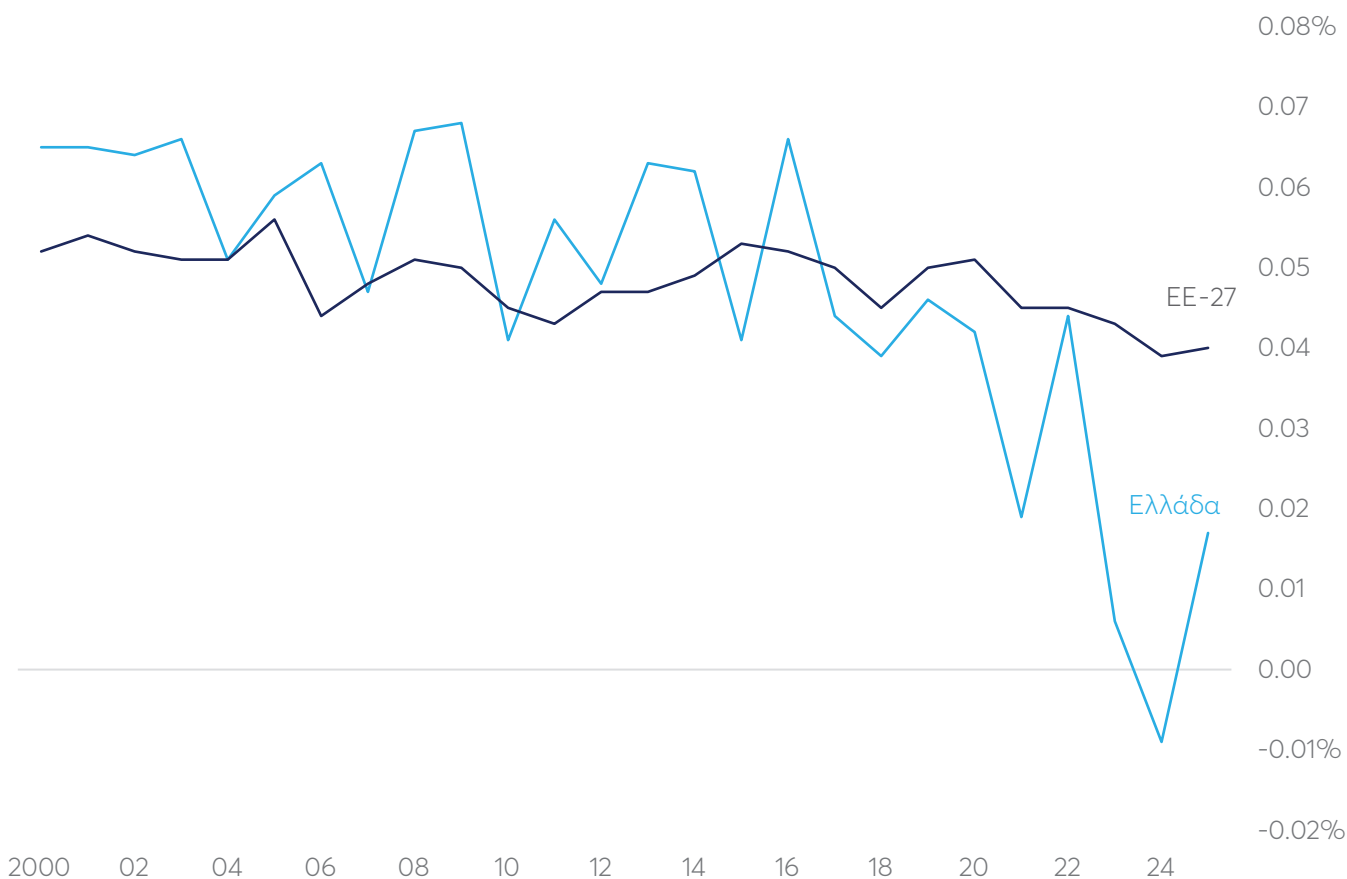
5. Αγροτικός Τομέας

Η κατηγορία αυτή αποτυπώνει ένα στενό αλλά ξεχωριστό υποσύνολο των αγροτικών παγίων: τους καλλιεργούμενους βιολογικούς πόρους. Συγκεκριμένα περιλαμβάνει την κτηνοτροφία αναπαραγωγής (αγελάδες γαλακτοπαραγωγής, βοοειδή και πρόβατα αναπαραγωγής), καθώς και τις πολυετείς καλλιέργειες όπως ελαιώνες, οπωρώνες, αμπέλια. Δεν περιλαμβάνει τα γεωργικά μηχανήματα, τους στάβλους, τα

θερμοκήπια ή τα συστήματα άρδευσης· αυτά εντάσσονται στις κατηγορίες μηχανολογικού εξοπλισμού και κατασκευών αντίστοιχα.

Είναι η μικρότερη ποσοτικά συνιστώσα του ΑΣΠΚ. Στην Ελλάδα κινείται διαχρονικά σε επίπεδα 0,02%-0,07% του ΑΕΠ, με ορισμένες χρονιές να εμφανίζει αρνητικές τιμές (καθαρή αποεπένδυση)· π.χ. -0,01% του ΑΕΠ το 2024. Στην ΕΕ-27 η αντίστοιχη κατηγορία είναι σταθερότερη, στο 0,04-0,05% του ΑΕΠ (Γράφημα 5)

Γράφημα 5. Επενδύσεις στον αγροτικό τομέα ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

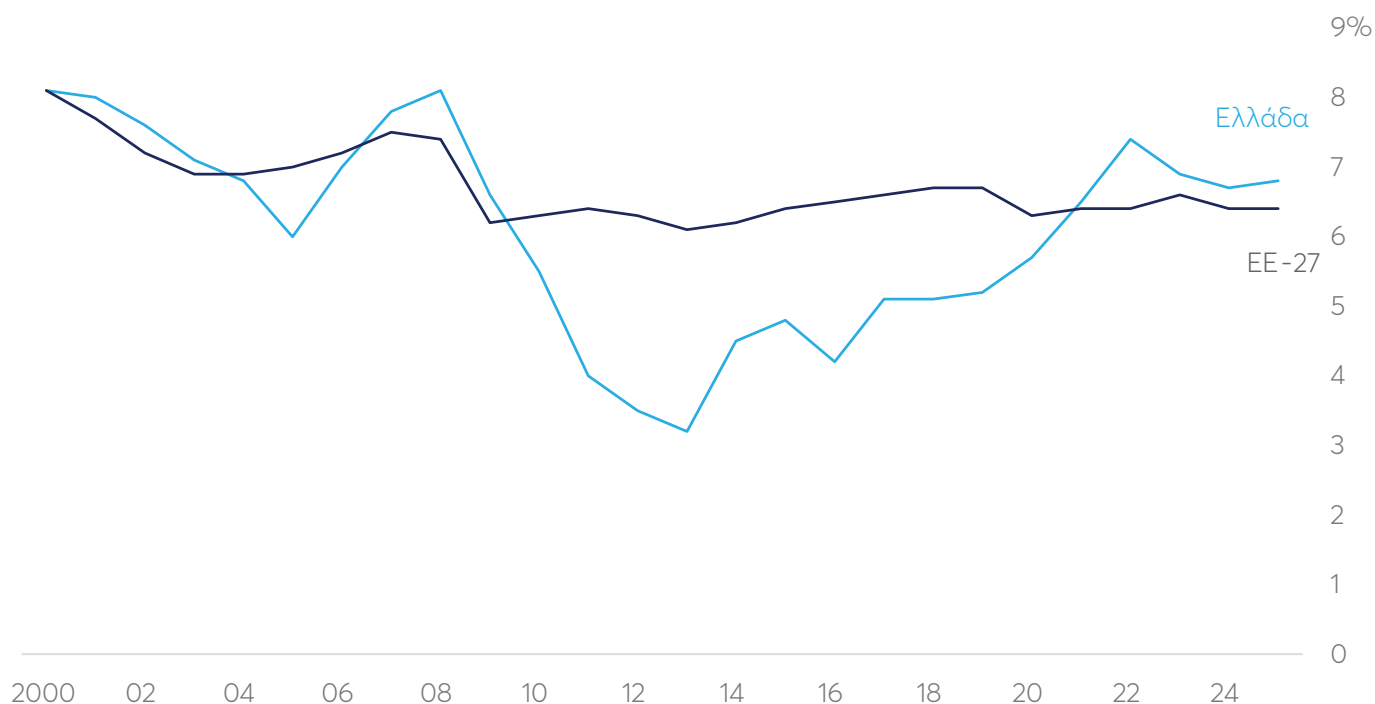
Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

6. Ο Μηχανολογικός και Μεταφορικός Εξοπλισμός

Ο συνολικός εξοπλισμός (μεταφορικός + ICT + λοιπός μηχανολογικός + οπλικά) στην Ελλάδα κορυφώθηκε το 2008 (8,1% του ΑΕΠ — επίπεδο που είχε αγγίξει και το 2000), πάνω από την ΕΕ-27 (7,4%).

Στην κρίση κατέρρευσε έως το 3,2% το 2013. Από το 2014, και εντονότερα από το 2020, ανακάμπτει: 6,7% το 2024 και 6,8% το 2025. Στην ΕΕ-27 ο δείκτης είναι σχετικά σταθερός σε εύρος 6,1%–8,1% του ΑΕΠ. Το 2025 η Ελλάδα είναι 0,4 ποσοστιαίες μονάδες πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (6,8% vs 6,4%) όπως δείχνει το Γράφημα 6.

Γράφημα 6. Σύνολο μηχανολογικού και μεταφορικού εξοπλισμού
ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

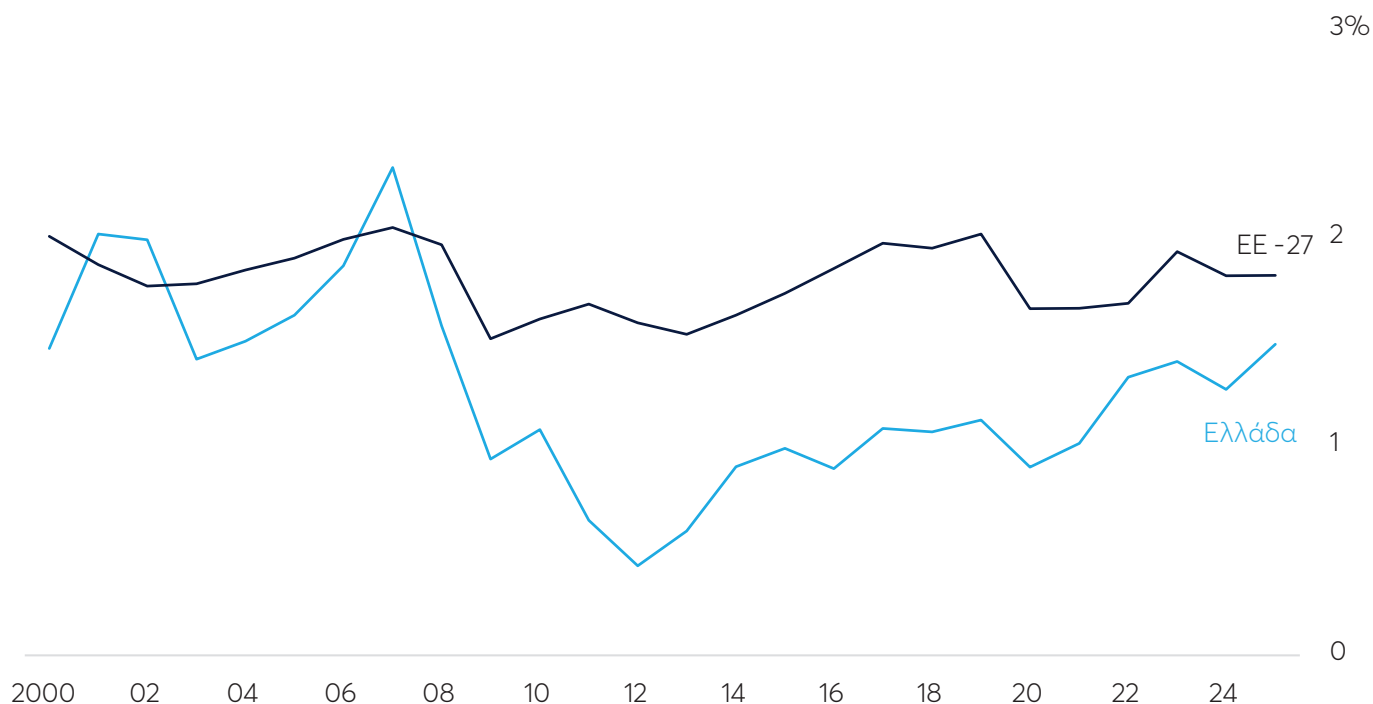
Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

6.1 Μεταφορικός Εξοπλισμός

Ο μεταφορικός εξοπλισμός έφτασε στο 2,34% του ΑΕΠ το 2007 (κορύφωση), έπεσε στο 0,43% το

2012 και ανέκαμψε στο 1,49% το 2025. Παραμένει 0,34 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (1,83%). Οι μεταβολές φαίνονται στο Γράφημα 7 που ακολουθεί.

Γράφημα 7. Μεταφορικός εξοπλισμός ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

6.2 Πληροφορική, Επικοινωνίες και Ενημέρωση (ICT)

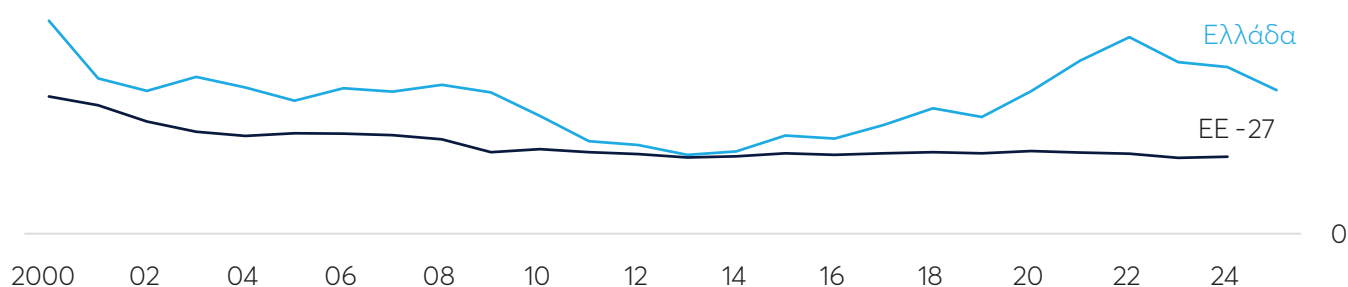
Σε αντίθεση με όλες τις άλλες κατηγορίες, στο ICT η Ελλάδα είναι πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το 2024 ο ελληνικός δείκτης ήταν 1,51% του ΑΕΠ έναντι 0,70% στην ΕΕ-27 — υπερδιπλάσιος. Σε όλη την περίοδο 2000-2025 ο ελληνικός δείκτης κινήθη-

κε σε εύρος 0,7%-1,9% και ο ευρωπαϊκός σε εύρος 0,7%-1,2%, με τον ελληνικό σταθερά υψηλότερο. Η εικόνα αυτή ενδεχομένως αντανakλά εκταμιεύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για ψηφιακό μετασχηματισμό. Η πορεία των επενδύσεων στον εξοπλισμό Πληροφορικής, Επικοινωνιών και Ενημέρωσης φαίνεται στο Γράφημα 8.

Γράφημα 8. ICT ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

6%

3

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

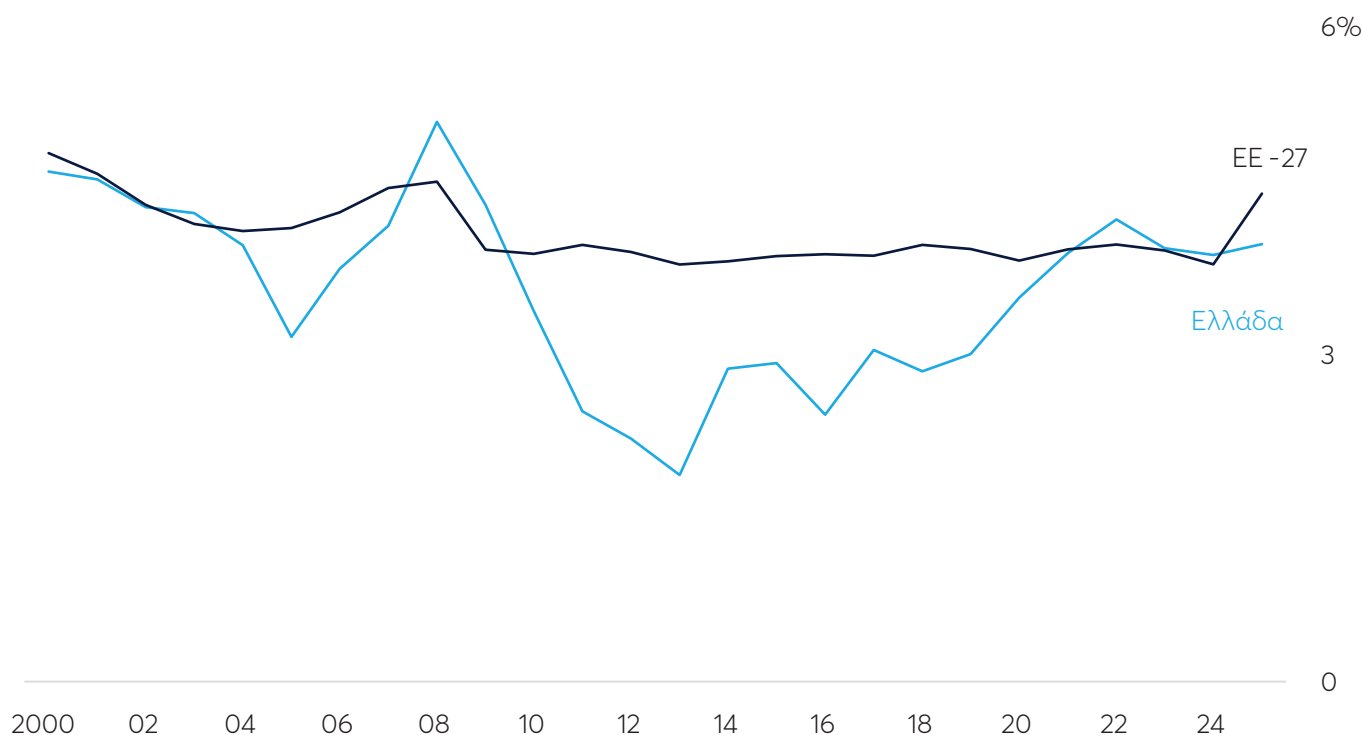
6.3 Μηχανολογικός Εξοπλισμός και Οπλικά Συστήματα

Στον λοιπό μηχανολογικό εξοπλισμό (συμπεριλαμβανομένων των οπλικών συστημάτων), η Ελλάδα κατέγραψε 3,91% του ΑΕΠ το 2024 έναντι 3,82% στην ΕΕ-27 — ελαφρώς υψηλότερα (Γράφημα 9). Διαχωρίζοντας τα οπλικά συστήματα με βάση τα στοιχεία Eurostat (gon_10a_exp), η αμυντική επένδυση γενικής κυβέρνησης το 2025 ήταν 0,20% του ΑΕΠ για την Ελλάδα και 0,30% για την ΕΕ-27. Άρα ο πολιτικός μηχανολογικός εξοπλισμός διαμορφώνεται στο 3,71% για την Ελλάδα και 3,52% για την ΕΕ-27.

Με ευρύτερη μεθοδολογία (NATO Defence Expenditure Reports), η ελληνική αμυντική επένδυση εκτιμάται σε 0,71% του ΑΕΠ το 2024. Η διαφορά με

τα στοιχεία Eurostat (0,2%) προκύπτει από το ότι η NATO περιλαμβάνει και δαπάνες που σε ESA 2010 ταξινομούνται εκτός Ακαθάριστου Σχηματισμού Παγίου Κεφαλαίου (π.χ. πυρομαχικά καταναλώσιμα, R&D άμυνας). Ο ξεχωριστός ορισμός εξηγεί γιατί η ελληνική αμυντική προσπάθεια εμφανίζεται μικρότερη με Eurostat και μεγαλύτερη με NATO. Το κομμάτι των οπλικών συστημάτων είναι σχετικά μικρό σε σχέση με το σύνολο του μηχανολογικού εξοπλισμού από εκτιμήσεις που μπορούν να γίνουν βάση των προαναφερθέντων πηγών. Επιπλέον, ως ποσοστό επί του ΑΣΠΚ και του μηχανολογικού εξοπλισμού αποτελούν παρόμοιο ποσοστό στα περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης οπότε δεν απαιτείται αναλυτική παρουσίαση και συγκρίσεις μεταξύ των κρατών μελών.

**Γράφημα 9. Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα
ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.**

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

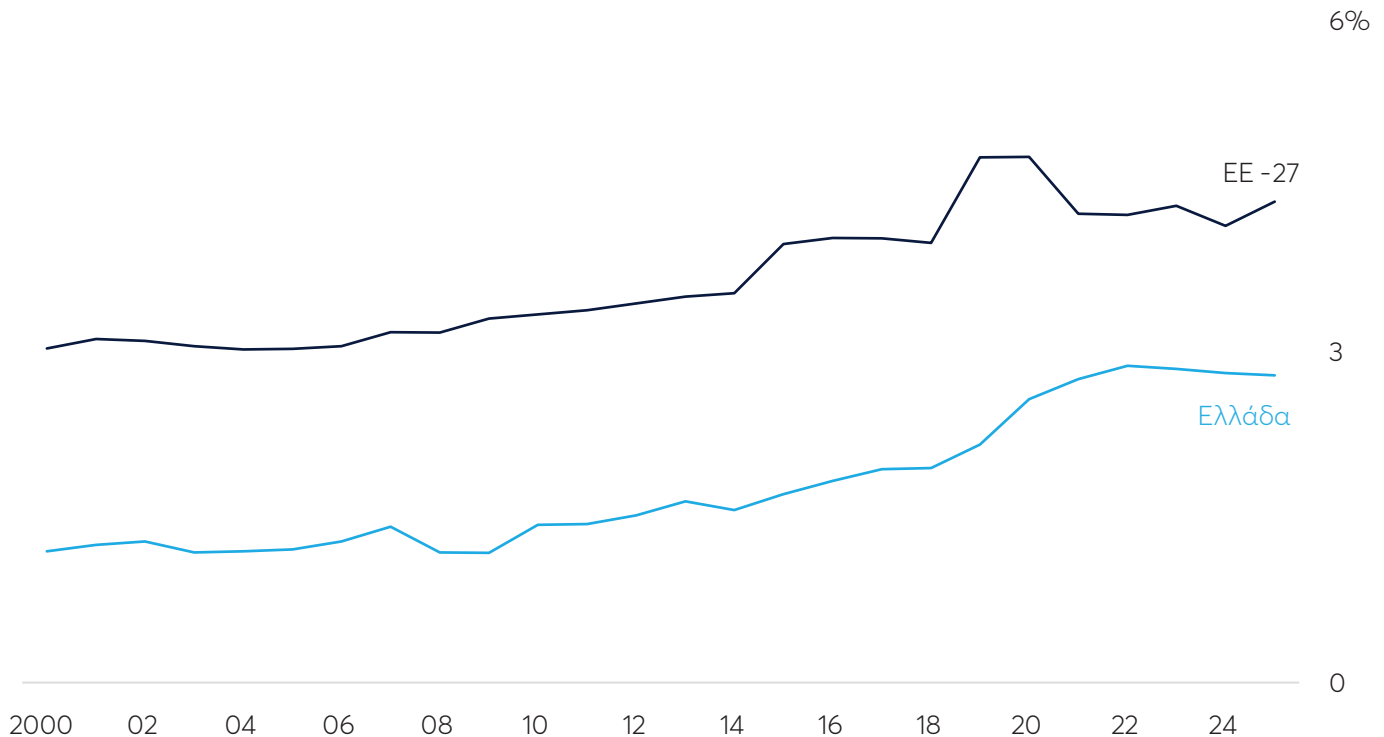
7. Άυλο Κεφάλαιο και Πνευματική Ιδιοκτησία (IPP)

Οι επενδύσεις σε άυλο κεφάλαιο (λογισμικό, R&D, originals) αποτελούν ίσως τη σημαντικότερη κατηγορία για τη μακροπρόθεσμη παραγωγικότητα. Η Ελλάδα ξεκίνησε την περίοδο στο 1,19% του ΑΕΠ (2000) και ανέβηκε στο 2,78% το 2025 — αύξηση 1,6 ποσοστιαίες μονάδες (Γράφημα 10).

Η ΕΕ-27 ξεκίνησε σε ένα εντελώς άλλο επίπεδο:

3,03% το 2000, και ανήλθε στο 4,35% το 2025. Η διαφορά υπέρ της ΕΕ-27 ήταν 1,57 ποσοστιαίες μονάδες το 2000 και διαμορφώθηκε στις 1,34 ποσοστιαίες μονάδες το 2025. Παρά τη σχετική σύγκλιση, η ΕΕ συνεχίζει να επενδύει αναλογικά κατά 50% περισσότερο σε άυλο κεφάλαιο από την Ελλάδα. Δεδομένου ότι η σύγχρονη οικονομία βασίζεται όλο και περισσότερο στη γνώση, αυτή η διαφορά αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη μακροπρόθεσμη πρόκληση παραγωγικότητας.

Γράφημα 10. Επενδύσεις σε πνευματική ιδιοκτησία (IPP)
ως % του ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2000-2025.

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

8. Σύνθεση ΑΣΠΚ Ελλάδα vs ΕΕ-27 το 2024

Η συνολική εικόνα του 2024 αποκαλύπτει πού

συγκεντρώνεται το χάσμα των 5,14 ποσοστιαίων μονάδων μεταξύ Ελλάδας (16,04% του ΑΕΠ) και ΕΕ-27 (21,18%). Ο Πίνακας 1 που ακολουθεί κατατάσσει τις οκτώ κατηγορίες κατά διαφορά:

Πίνακας 1. Σύνθεση ΑΣΠΚ Ελλάδα και ΕΕ-27 το 2024

Κατηγορία	Ελλάδα	ΕΕ-27	Διαφορά (ποσοστιαίες μονάδες)
Κατοικίες	2,56%	5,09%	-2,53
Λοιπές κατασκευές	3,98%	5,57%	-1,59
Πνευματική ιδιοκτησία (IPP)	2,80%	4,14%	-1,34
Μεταφορικός εξοπλισμός	1,28%	1,82%	-0,54
Οπλικά συστήματα (Eurostat)	0,20%	0,30%	-0,10
Αγροτικός τομέας	0,00%	0,04%	-0,04
Μηχανολογικός (πολιτικός)	3,71%	3,52%	+0,19
Πληροφορική, Επικοινωνίες και Ενημέρωση (ICT)	1,51%	0,70%	+0,81
Σύνολο ΑΣΠΚ	16,04%	21,18%	-5,14

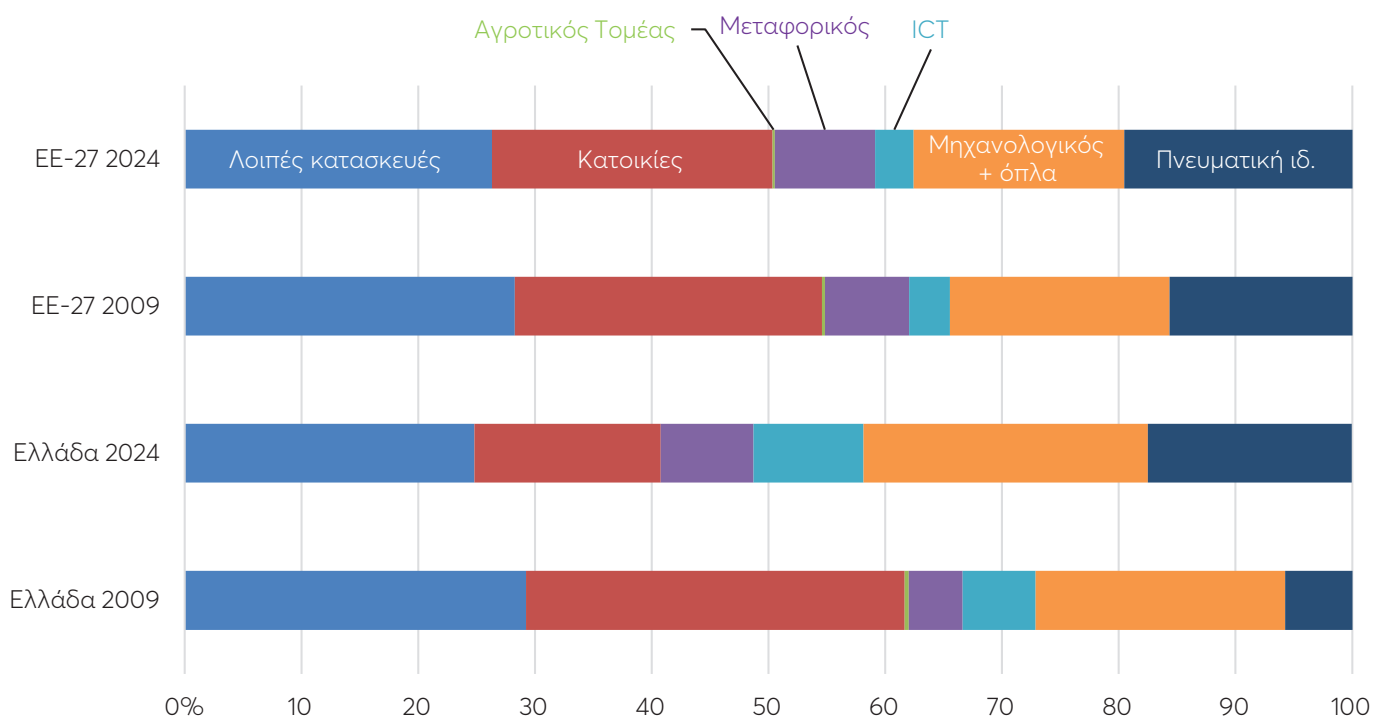
Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

Τρεις κατηγορίες: κατοικίες (-2,53 ποσοστιαίες μονάδες), λοιπές κατασκευές (-1,59 ποσοστιαίες μονάδες) και πνευματική ιδιοκτησία (-1,34 ποσοστιαίες μονάδες) — εξηγούν αθροιστικά διαφορά των 5,46 ποσοστιαίων μονάδων, υπερκαλύπτοντας το συνολικό χάσμα. Αυτό σημαίνει ότι σε όλες τις άλλες κατηγορίες (μηχανολογικός, ICT, οπλικά, αγροτικά, μεταφορικός) η Ελλάδα είναι αθροιστικά οριακά πάνω από την ΕΕ.

Σε όρους σύνθεσης, το ελληνικό επενδυτικό μείγ-

μα είναι πιο «βιομηχανικό»: ο εξοπλισμός (μεταφορικός + ICT + μηχανολογικός + οπλικά) αντιπροσωπεύει το 41% του συνολικού ΑΣΠΚ έναντι 30% στην ΕΕ-27. Αντιθέτως, οι κατοικίες αντιστοιχούν στο 16% του ελληνικού ΑΣΠΚ έναντι 24% στην ΕΕ-27, και η πνευματική ιδιοκτησία στο 17% έναντι 20%. Δηλαδή οι Έλληνες, από κάθε ευρώ που επενδύουν, βάζουν αναλογικά λιγότερα σε στέγαση και άυλο κεφάλαιο και περισσότερα σε εξοπλισμό. Η σύνθεση γίνεται ορατή και στο Γράφημα 11.

Γράφημα 11. Σύνθεση ΑΣΠΚ ως % ΑΕΠ – Ελλάδα και ΕΕ-27, 2024.

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

9. Η Πορεία της Ελλάδας: από το 2009 στο 2024

Η σύγκριση της σύνθεσης του ελληνικού ΑΣΠΚ μεταξύ 2009 (αρχή της κρίσης χρέους) και 2024 (πιο πρόσφατο πλήρες έτος) αποκαλύπτει πού συ-

γκεντρώθηκε η συνολική προσαρμογή και ποιες κατηγορίες άντεξαν ή και επεκτάθηκαν. Ο συνολικός ΑΣΠΚ μειώθηκε κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, αλλά η μείωση δεν κατανεμήθηκε ομοιόμορφα μεταξύ των κατηγοριών όπως δείχνει και ο Πίνακας 2:

Πίνακας 2. Σύγκριση σύνθεσης ΑΣΠΚ Ελλάδα 2009 Vs. 2024

Κατηγορία	Ελλάδα 2009	Ελλάδα 2024	Διαφορά (ποσοστιαίες μονάδες)
Κατοικίες	6,63%	2,56%	-4,07
Λοιπές κατασκευές	5,97%	3,98%	-1,99
Μηχανολογικός + οπλικά	4,37%	3,91%	-0,46
Αγροτικός τομέας	0,07%	0,00%	-0,08
Πληροφορική, Επικοινωνίες και Ενημέρωση (ICT)	1,28%	1,51%	+0,23
Μεταφορικός εξοπλισμός	0,94%	1,28%	+0,33
Πνευματική ιδιοκτησία (IPP)	1,18%	2,80%	+1,63
Σύνολο ΑΣΠΚ	20,44%	16,04%	-4,40

Πηγή: [Eurostat \(nama_10_an6\)](#).

Σχεδόν όλη η συρρίκνωση συγκεντρώθηκε στις κατασκευές, όπου οι κατοικίες υποχώρησαν κατά 4,07 ποσοστιαίες μονάδες (από 6,63% σε 2,56% του ΑΕΠ) και οι λοιπές κατασκευές κατά 1,99 ποσοστιαίες μονάδες (από 5,97% σε 3,98%). Αθροιστικά, οι δύο αυτές κατηγορίες εξηγούν 6,06 ποσοστιαίες μονάδες μείωση, υπερβαίνουν δηλαδή τη συνολική πτώση του ΑΣΠΚ. Σημαίνει ότι όλες οι άλλες κατηγορίες αθροιστικά αύξησαν το μερίδιό τους στο ΑΕΠ.

Μεταξύ των κατηγοριών που αυξήθηκαν, ξεχωρίζει η πνευματική ιδιοκτησία (IPP): από 1,18% σε 2,80% του ΑΕΠ, αύξηση 1,63 ποσοστιαίων μονάδων ή 138% σε σχετικούς όρους. Αυτή η εξέλιξη αντανακλά τη σταδιακή στροφή της ελληνικής οικονομίας προς το άυλο κεφάλαιο (R&D, λογισμικό), ενισχυμένη πιθανώς και από το Ταμείο Ανάκαμψης. Ο μεταφορικός εξοπλισμός αυξήθηκε κατά 0,33 ποσοστιαίες μονάδες και ο εξοπλισμός ICT κατά 0,23 ποσοστιαίες μονάδες. Ο μηχανολογικός εξοπλισμός μαζί με τα οπλικά συστήματα μειώθηκε ελαφρώς (-0,46 ποσοστιαίες μονάδες), ενώ ο αγροτικός τομέας παραμένει ποσοτικά μικρός.

Συνολικά, η ελληνική οικονομία μετά από 15 χρόνια προσαρμογής εμφανίζει ένα πιο «ισορροπημένο» επενδυτικό μείγμα από την περίοδο πριν την κρίση: λιγότερο εξαρτημένο από την κατασκευή κατοικιών (που ήταν υπερβολικά μεγάλη πριν το 2008) και πε-

ρισσότερο εστιασμένο σε άυλο κεφάλαιο και ψηφιακή υποδομή. Παραμένει όμως το ζητούμενο μιας πιο ολοκληρωμένης ανάκαμψης που θα επανεξισορροπήσει το συνολικό μέγεθος των επενδύσεων προς τα ευρωπαϊκά επίπεδα.

Συμπεράσματα

Η σύγκριση Ελλάδας-ΕΕ-27 αποκαλύπτει τρία κρίσιμα ευρήματα. Πρώτον, το χάσμα στον συνολικό ΑΣΠΚ (4,4 ποσοστιαίες μονάδες ΑΕΠ το 2025) δεν προκύπτει από όλες τις κατηγορίες ομοιόμορφα — προέρχεται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τρεις: κατοικίες, λοιπές κατασκευές και πνευματική ιδιοκτησία. Δεύτερον, οι δημόσιες επενδύσεις στην Ελλάδα είναι ήδη στον ευρωπαϊκό μέσο όρο — άρα η πολιτική προτεραιότητα δεν αφορά τις κρατικές δαπάνες αλλά τις ιδιωτικές, και ιδίως τις επιχειρηματικές, που υπολείπονται κατά 4,2 ποσοστιαίες μονάδες. Τρίτον, η Ελλάδα είναι ισοδύναμη ή πάνω από την ΕΕ Πληροφορική, Επικοινωνίες και Ενημέρωση (ICT) και πολιτικό μηχανολογικό εξοπλισμό.

Η μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα εξαρτάται κυρίως από τη συνεχή επένδυση σε άυλο κεφάλαιο (R&D, λογισμικό, ψηφιακό περιεχόμενο), όπου το ελληνικό χάσμα από την ΕΕ είναι 33%. Τέτοιες

επενδύσεις είναι απαραίτητες για να μπορέσει η χώρα να ανταποκριθεί σε ένα κόσμο όπου οι τεχνολογίες αιχμής όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι διαρκώς αυξανόμενης σημασίας. Αυτό αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη μακροπρόθεσμη πρόκληση για

την οικονομική σύγκλιση. Η ταχύτερη ανάκαμψη του τομέα κατοικίας και η ενίσχυση των ιδιωτικών, και κυρίως επιχειρηματικών, επενδύσεων αναδεικνύονται ως οι βασικές προτεραιότητες οικονομικής πολιτικής για το κλείσιμο του ευρωπαϊκού χάσματος.

Το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών είναι η κύρια ανεξάρτητη, μη κρατική, μη κομματική φιλελεύθερη δεξαμενή σκέψης στην Ελλάδα. Έχει τη νομική μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και έδρα την Αθήνα. Το όραμά μας είναι μια Ελλάδα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ελευθερίας που παρέχει στους πολίτες της τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να επιδιώξουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους. Ο σκοπός του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών είναι να αυξήσει την επιρροή των φιλελεύθερων προτάσεων και ιδεών στον δημόσιο διάλογο και την πολιτική. Το έργο του περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις και εκδηλώσεις που έχουν ως επίκεντρο την αύξηση της ατομικής ελευθερίας για κάθε πολίτη.

Κατά την εκπόνηση της μελέτης χρησιμοποιήθηκαν εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης για την υποστήριξη της έρευνας, επεξεργασίας και παρουσίασης του υλικού. Το περιεχόμενο υποβλήθηκε σε ανθρώπινο έλεγχο και αξιολόγηση. Την ευθύνη για την ακρίβεια, την ανάλυση και την ερμηνεία των στοιχείων, καθώς και για τα συμπεράσματα της μελέτης φέρουν αποκλειστικά και πλήρως οι συγγραφείς της μελέτης και το ΚΕΦΙΜ.

Οι απόψεις που δημοσιεύονται στο κείμενο εκφράζουν τους συντάκτες του και όχι απαραίτητα τον οργανισμό.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τζωρτζ 5, 10682, Αθήνα

T: +30 210 5238373

www.kefim.org

info@kefim.org

[facebook.com/kefim.org](https://www.facebook.com/kefim.org)

x.com/kefim_org

[gr.linkedin.com/company/centerforliberalstudies](https://www.linkedin.com/company/centerforliberalstudies)

[youtube.com/kefim](https://www.youtube.com/kefim)